

Garbergsvisan

ULLA JERKGÅRD

Den här visan hittade jag i en byrålåda efter min mamma Karin. Hon hade bett Olans Margit att skriva ner den och nu många år senare får den ge en bild av hur fäbodlivet kunde vara för länge sen.

Mina första år på Sollerön bodde min familj i *Bondgard* i Kulåra. Där levde Per och Ryss Anna med sönerna Erik, Karl och Gunnar. Dessutom bodde Pers bror Anders på gården. I ladugården fanns kor och kalvar och i stallet en mycket snäll häst. Det var alltid liv och rörelse på gården. Anna hade en stor arbetsbörda men var alltid nöjd och tacksam. Förnöjsamhet var något som passade in på henne, men också på alla andra i byn. Jag kunde inte ha haft det bättre.

Ofta samlades byns kvinnor på kvällarna i Annas kök och hade spinnkväll. Då sjöng Olans Margit sina egna men också andras visor. Anna och Margit berättade många gånger om tiden då de var vallkullor i Garbergs fäbod, ofta ett hårt liv.

Nu finns inte mycket kvar av fäboden. Det är idag två små stugor och en gammal fäbodstuga i dåligt skick. Ett minne från tiden som levande fäbod är ett litet gammalt äppelträd. En av stugorna har Erik och Karl byggt. Tyvärr hann de inte vara där uppe så mycket innan de blev sjuka och gick bort. För två år sedan fick jag den stugan och det gamla fäbodstället i gåva av Bond Gunnar. Jag känner stor tacksamhet men också ett ansvar att försöka sköta det på bästa sätt. En hemvävd

kvarnfilt får symbolisera våra känslor för stället. När vi flyttade från Kulåra till Häradsarvet fick vi en kvarnfilt i gåva. Garnet till filten var spunnet i Kulåra men vem som vävt den vet jag inte. Filten har varit ett kärt minne och har aldrig fått användas. Nu har äntligen kvarnfilt fått sin plats på Eriks och Karls soffa i Garberg.

Ulla Jerkgård

Ryss Anna lägger ut näten och Kristin Flint rör. Foto: Karl Lärka, Mora bygdearkiv

Buförsläd till Garberg. Först går Ryss Annas far med *kunt* och bulkruka. Bakom går Ryss Anna med en kalv. Foto: Karl Lärka, Mora bygdearkiv

Garbergsvisan

Av: Olans Margit

Melodi: Okänd (kanske vet någon)

Nu skur på skur ses falla och regnet strömmar ner
Och åskan höres ljuda än fjärran och än när
Nyss hagelskuren strömmade uti små drivor ner
Det är en kulen julidag uti vår höga täkt

Av Vådsjöns blåa vatten jag skådar ej ett grand
Fast annars sol och himmel där spegla sig så grant
Och vårt vackra Ufasklack det synes inte alls
Där säkert trollen koka nu sitt messmör hela dan

Jag sitter nu här ensam och tankarna de gå
Till kullorna i skogen, till djuren likaså
Som nu i detta väder, nu ute måste gå
Att det är alls ej trevligt, det måste vi förstå

Men här får jag ej sitta, här gäller raska på
Nu först att göra osten och sedan kärna smör
Och alla andra sysslor som till fåbodlivet hör
Att de är ganska många kan jag försäkra er

Mot kvällen koka kaffe tills kullorna kommer hem
Och tända på en brasa som värmer emot dem
Ty ifrån skogen frusna jag vet de kommer snart
Ja, också genomvåta en sådan kulen dag

~

[Mer om Olans Margit finns att läsa i Sool-Öen 1976 och 2001]